

Rendes bíróságok - Németország

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [de](#).

Ez a szakasz a németországi rendes bíróságok szervezetéről nyújt tájékoztatást.

Rendes bíróságok – bevezetés

Hatáskör polgári ügyekben

A **helyi bíróságok** (Amtsgerichte) polgári ügyekben eljáró elsőfokú bíróságként elsősorban az 5 000 EUR-ig terjedő pertárgyértékű ügyekben rendelkeznek hatáskörrel. Bizonyos ügyekben a pertárgyértéktől függetlenül is hatáskörrel rendelkeznek, így például bérleti jogvitákban, családjogi és tartási ügyekben.

A helyi bíróságon egyesbíró is eljárhat.

A **tartományi bíróságok** (Landgerichte) első fokon járnak el a helyi bíróságok hatáskörébe nem tartozó valamennyi polgári ügyben. Ezek rendszerint az 5 000 EUR feletti pertárgyértékű ügyek.

Főszabály szerint a tartományi bíróságok hatáskörébe tartozó ügyekben is egyesbíró jár el. Az összetett és az alapvető jelentőségű ügyekben azonban bírói tanács, vagyis három hivatásos bíróból álló testület dönt.

A tartományi bíróságokon polgári ügyekben **másodfokú** tanácsok is működnek. Ezek rendszerint három bíróból állnak, és a helyi bíróságok ítéletei ellen benyújtott fellebbezéseket bírálják el.

A tartományi bíróságokon továbbá **gazdasági tanácsok** hozhatók létre. Ezek rendszerint a vállalkozók / kereskedők közötti első- és másodfokú jogvitákat bírálják el. E tanácsokat egy hivatásos bíró és két ülnök alkotja, az ülnökök kereskedők.

A **tartományi fellebbviteli bíróságok** (Oberlandesgerichte) rendszerint másodfokon járnak el. Polgári ügyekben a tartományi bíróságok ítéletei ellen benyújtott fellebbezéseket, valamint a helyi bíróságok családjogi ügyekben hozott ítéletei ellen benyújtott fellebbezéseket bírálják el.

A **tartományi fellebbviteli bíróságok** tanácsai főszabály szerint három hivatásos bíróból állnak. A különösebben nem összetett és alapvető jelentőséggel nem bíró polgári ügyek azonban egyesbíró elé is utalhatók.

A legmagasabb szinten eljáró rendes bíróság a **Szövetségi Legfelsőbb Bíróság** (Bundesgerichtshof), amely a legmagasabb fokú bíróság, és csak felülvizsgálati kérelmek elbírálásával foglalkozik. A Szövetségi Legfelsőbb Bíróság tanácsait öt hivatásos bíró alkotja.

Hatáskör büntető ügyekben

Elsőfokú bíróságok

A **bíróságok szervezetéről szóló törvény** (Gerichtsverfassungsgesetz – GVG) meghatározza a büntetőügyekben eljáró bíróságok hatásköreit. A büntetőügyekben első fokon a helyi bíróság (Amtsgericht) jár el, kivéve, ha az ügy elbírálását a törvény a tartományi bíróság vagy a tartományi fellebbviteli bíróság hatáskörébe utalja (a GVG 24. §-a (1) bekezdésének 1-3. pontja). Főszabály szerint (a GVG 25. §-a) egyesbíró határoz a büntetőügyben, ha:

- annak tárgya vétség (Vergehen) vagy
- a vádat magánvádló képviseli, és
- ha a törvény a bűncselekményre legfeljebb kétévi szabadságvesztés kiszabását rendeli.

Minden más esetben bírói tanács jár el (a GVG 28. §-a), amely egy hivatásos bíróból és ülnökökből áll.

A helyi bíróság hatáskörébe tartozó (a GVG 24. §-ának (1) bekezdése), közepes súlyú bűncselekményeket tanácsok bírálják el, ha azokat nem utalták egyesbíró elé (a GVG 25. §-a). Ez azon ügyeket foglalja magába, amelyekben kettő és négy év közötti szabadságvesztés szabható ki. Az ilyen ügyeket az ügyészség kérelmére ún. kibővített tanács is elbíráhatja (a GVG 29. §-ának (2) bekezdése) – ha az ügyészség és a bíróság úgy ítéli meg, hogy az ügy terjedelme miatt egy második hivatásos bíróval való további egyeztetés szükséges.

A **tartományi bíróság** (Landgericht) elsőfokú hatáskörét a GVG 74. §-ának (1) bekezdése határozza meg. Eszerint a tartományi bíróság hatáskörébe tartozik minden olyan bűncselekmény elbírálása, amely nem tartozik sem a helyi bíróság, sem a tartományi fellebbviteli bíróság hatáskörébe, vagyis ahol hosszabb időtartamú szabadságvesztés szabható ki.

Megjegyzendő, hogy a német büntetőjog különbséget tesz „vétség” (Vergehen) és „bűntett” (Verbrechen) között. Ebben az értelemben (a szövetségi büntető törvénykönyv szerint) bűntett az a bűncselekmény, amelyre a törvény legalább egyévi szabadságvesztés kiszabását rendeli. A bűntettek tehát a legsúlyosabb bűncselekmények.

A tartományi bíróság hatáskörébe tartozik továbbá mindazon egyéb bűncselekmény elbírálása, ahol a kiszabható büntetés a négyévi szabadságvesztést meghaladja (a GVG 74. §-a (1) bekezdése második mondatának első fordulata). A tartományi bíróság akkor is hatáskörrel rendelkezik, ha az ügy különleges jelentőségére tekintettel az ügyészség annak ellenére a tartományi bíróság előtt emel vádat, hogy az ügy elbírálása a helyi bíróság hatáskörébe tartozna.

Bűntetőügyekben a tartományi bíróság büntető kollégiuma jár el. Az elsőfokú határozatokat a büntető nagytanács (Große Strafkammer) hozza, és azokat általában három hivatásos bíró és két ülnök bírálja el. A GVG 76. §-ának (2) bekezdésében meghatározott feltételek fennállása esetén a büntető nagytanács az eljárás megindításakor úgy határozhat, hogy az ügyet csak két hivatásos bíró és két ülnök bírálja el.

A **tartományi fellebbviteli bíróság** első fokon jár el a GVG 120. §-ának (1) és (2) bekezdésében felsorolt bűntettek és vétségek ügyében, amelyek többsége a Németországi Szövetségi Köztársaság biztonságát/fennállását érinti. A Szövetségi Legfelsőbb Bíróság öt hivatásos bíróból álló tanácsokban jár el, egyikük a tanács elnöke. Az eljárás megindításakor azonban a büntető tanács úgy határozhat, hogy az ügyet három hivatásos bíró bírálja el (akiknek egyike a tanács elnöke), kivéve, ha az ügy terjedelme vagy összetettsége két további hivatásos bíró részvételét teszi szükségessé (a bíróságok szervezetéről szóló törvény [GVG] 122. §-a (2) bekezdésének első és második mondata).

Jogorvoslatok

A helyi bíróság ítélete elleni tipikus jogorvoslat a **tartományi bírósághoz** benyújtott fellebbezés (a büntetőeljárásról szóló törvény [StPO] 312. §-a), amelyet az ún. kis büntető tanács (kleine Strafkammer) bírál el. Ez egy hivatásos bíróból és két ülnökből áll. A helyi bíróság kibővített tanácsának ítélete elleni fellebbezést azonban még egy további hivatásos bíró részvételével bírálja el. Ezenkívül az első fokon eljáró helyi bíróság ítéletei ellen (az StPO 335. §-a) ún. „ugró fellebbezés” („Sprungrevision”) is lehetséges, amelyet a tartományi fellebbviteli bíróság bírál el.

Felülvizsgálati kérelem (Revision) nyújtható be az elsőfokú bíróságként eljáró tartományi bíróság és tartományi fellebbviteli bíróság valamennyi ítélete ellen (az StPO 333. §-a). A **Szövetségi Legfelsőbb Bíróság** a tartományi fellebbviteli bíróság és a tartományi bíróság büntető nagytanácsának (kollégiumának) valamennyi határozata elleni jogorvoslatokat elbíró fórum (Revisionsinstanz) (a GVG 135. §-ának (1) bekezdése). A felülvizsgálati kérelem tárgyában a Szövetségi Legfelsőbb Bíróság öt hivatásos bíróból álló tanácsai döntenek, egyikük a tanács elnöke. A tartományi bíróság (egyéb) ítéletei elleni fellebbezéseket a tartományi fellebbviteli bíróság bírálja el.

Kapcsolódó linkek

[Szövetségi Legfelsőbb Bíróság](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 09/09/2016